

Поштована браћо,
представљамо нови, 40. број Сиријуса.
Срдачно вас поздрављају И.С. и Ч.В.

Садржај:

Братски ланац	2
Слободно зидрство и религија.....	4
Zdravstvena zaštita - od alhemije do konvencionalne medicine (izabrane ličnosti i utemeljenje delovanja)	7
Објашњење радног тепиха	10
Акација.....	14
Најмрачнији час: слободно зидарство и холокауст.....	16

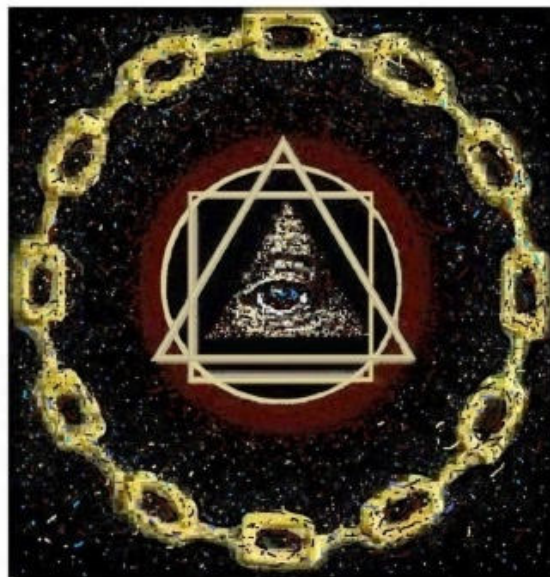
БРАТСКИ ЛАНАЦ

„Проверите да ли сте заиста добар човек. Помозите онима који вам не могу узвратити.“ – Душко Радовић

Није природно да будеш сам, људско биће је дефинисано као друштвено-социјално. Осим пријатеља, рођака, кумова и чланова породице са којима комуницираш речима, гестикулацијама и емоцијама, привилегован је онај ко се нађе у Братском ланцу. Јединство Браће која се препознају и немошћу својом комуницирају, осликава се јасним симболом – Братским ланцем, тако узвишеним, а са друге стране једноставним. Хоће ли јачина Ланца зависити од броја карика у њему, или ће пресудна бити величина срца и отвореност да буду уздигнута ка братској љубави, ту дилеме нема. Карика по карика, Слободни и Добри Људи На Добром Гласу, један поред другог, дајући руку свом Брату, једнаки су и јединствени. Колико год били различити по свом физичком, друштвеном и материјалном статусу, упијају заједно стваралачку енергију Великог архитекте.

Нису сви ни обрушени идеално, хоће ли и бити икада (?), свакако теже ка томе. Неко је тек узео потребан алат у своје ученичке руке, али је равноправан свом Брату, сада већ искусном Мајстору. Свачију индивидуалност и посебност Браћа ће поштовати, у Братском ланцу се неће разликовати, морају сви да буду једно, јер ће само тако космичка енергија протећи кроз њих. Ако се неком Брату чини да ипак не припада ту, јер није „дорастао“, остала Браћа му морају усмерити већу љубав, оснажити га и указати на међусобну припадност и значај свакога од њих, управо и њега таквог.

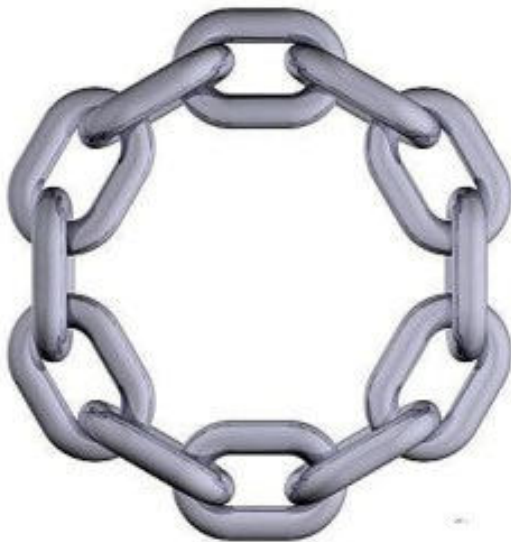
Десиће се и ситуација да нека Браћа сматрају да су „много ојачала“ у свом профаном свету. Не би требало да заборављају када су и како постали карика, када их је неко препознао, са њима разговарао, да су управо Браћа својом љубављу и отвореног срца, осим својим гласом, управо њега као таквог примили међу њих и прихватили га као равноправног на путу ка истини.

Нека сваки Брат буде сигуран да његово профано ангажовање ни на који начин неће утицати на чување Светлости Братства. Ако је решен да се повуче (трајно или привремено) нека не отвара могућност злонамернима да нападају и баве се осталом Браћом, он ће остати управо на оном путу самоспознаје и духовног усавршавања и преносиће принципе и учење Слободног зидарства новим Ученицима, постулатима који важе као и увек и у међусобном односу.

Није, Браћо моја драга, Братски ланац рам за слику лета. Ако се поломи, сачиниће

се нови и слика ће и даље бити фина и стајаће на истом месту и суштински представљати и даље тренутак који смо ухватили у животном оквиру. Братски ланац је жива ствар, као што смо и ми и наш живот. Његово јачање, очување и проширење је оно на шта смо се не само обавезали, већ и заклели даном Иницијације када нам је Светлост дата. На њега пазимо, мотримо и не дозвољавамо да попусти. Тамо где је ослабљен, сва наша енергија се ту усмерава, он мора да постоји и опстаје, не везано за дешавања и промене у друштву, политици, економији.

Спознај самога себе, али буди спреман да даш и не питајући колико за свог Брата – „Живот нам враћа оно што другима дајемо“ – говорио је Андрић. Окружуј се драгим и искреним људима. Они који су

интересно и полтронским умећем покрај тебе нису ти Браћа, њихова мисија и циљ су јасни. Ако ти треба мишљење и имаш дилеме, размисли чијом си балотажом примљен, ко те је и када унапредио и уздигао, ко је и са колико вере улагао у тебе и водио рачуна о теби као да си му најближи, а заузврат никада од тебе није тражио ништа.

Брата каквог ћеш наћи, срести, упознати и заволети из Братског ланца, неће ти живот понудити тек тако. Мораћеш за њим да трагаш дуго, у на жалост великом простору око себе испуњеним неискреним и искривљеним индивидуама. Братски ланац смо ми, а нашу Ложу учинићемо јачом и искрено утицајнијом да свет и наша околина буду још бољи, са што више добрих људи око нас, да наша заједница буде што репрезентативнија.

Формирајмо, Браћо моја, Братски ланац и нека наша међусобна љубав, отворена срца, мудрост коју имамо и којој тежимо, дају снагу и пример свим људима.

На Оријенту Књажевац,
првог дана, октобра месеца 6018. Г.И.С.
Помоћник Краљевске Уметности,
Бр.Д.М.

СЛОБОДНО ЗИДАРСТВО И РЕЛИГИЈА

Слободно зидарство се у погледу вредности, идеја, духовности, симболике и филозофије тешко може одвојити од религије. Упркос томе, слободно зидарство не можемо у потпуности поистоветити са религијом. Масонерија је истовремено филозофско учење, братска организација, али и религиозна институција. Покушаћу да се кроз размишљање о слободном зидарству и религији бар делимично осврнем на њихове додирне тачке, да дочарам свој лични доживљај истих, али и укажем на разлике.

Појам религије се у лексиконима објашњава као веровање у или обожавање неке надљудске силе која контролише све, а што би могао бити Бог или Богови када су у питању политеистичке религије. Ако узмемо у обзир дефиницију религије, сложићемо се да слободно зидарство има одлике религије, јер од својих чланова тражи да верују у Великог

архитекту свемира, као што религија проповеда веру у Бога. Вера у Бога је предуслов да се закорачи у свет масонерије, где је изнад свега Велики архитекта свемира. Масонерија не дели људе на вере које исповедају, али тражи од људи да верују. Добродошли су људи свих религија, и сваки слободни зидар ће препознати свог Бога кроз Великог архитекту свемира. Стога се намеће закључак да они који не верују тешко могу бити добри масони имајући у виду веру у Бога као предуслов за приступање. На крају крајева, човек који не верује ће се тешко кретати ка циљу којем се тежи и у профаном животу и у масонерији, а то је да пронађе Бога у себи, да се придржава моралних принципа, помаже несебично онима којима је помоћ потребна, воли и поштује своје ближње и своју браћу. Вера је снага за постизање циља, она је светлост која нам обасјава пут ка Богу.

Међутим, иако слободно зидарство говори да се верује у једног творца, на радовима и неформалним масонским скуповима се не разговара о религији, тај однос треба да буде лични однос између појединца и његовог творца, то је индивидуални и свети однос у који масонерија не задире. Масонерија нема циљ да прави разлике, већ да спаја људе и начини их браћом. И сам сам пристапајући братству ове поштоване ложе, осетио искрену и топлу братску љубав и сјај светлости једног новог живота. У ложу сам инициран као неко ко је прошао чин крштења у православној цркви у својим двадесетим годинама. Две године након крштења пливао сам за часни крст у хладној води реке Мораве, препуштајући се вољи Господа. Емотивни набој и осећај приликом иницијације ме је

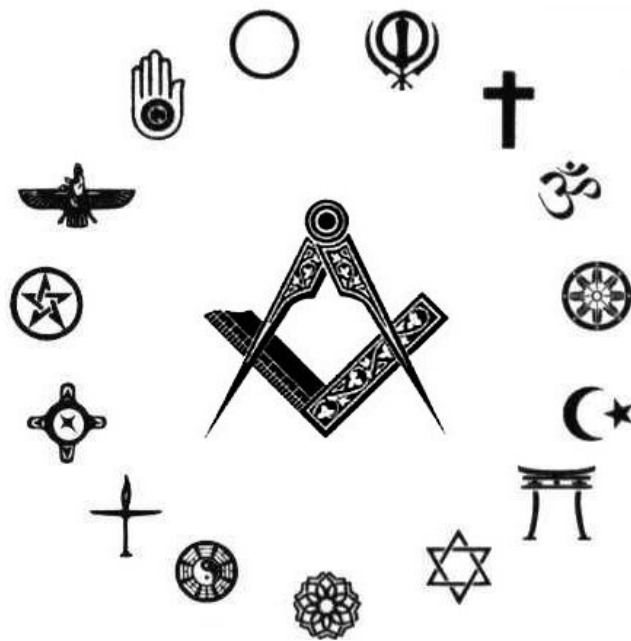
подсетио на крштење и пливање за часни крст. Осетио сам исто, неописиво задовољство и сазнање да сам на правом путу, путу истине и мудрости. На том путу знам да нисам сам, ту су моја браћа која ми уливају додатну снагу да истрајем. Нераскидиви братски ланац је покретачки погон и енергија која нас све заједно води ка светлости.

Као хришћанин покушаћу да направим поређење између религије и масонерије узимајући понеки пример из Хришћанства, не умањујући притом значај других религија, нарочито Јудаизма, а које имају тесну везу са Слободним зидарством. На њих ћу се осврнути касније.

Прича о слободном зидарству је незами-слива без помена три велика светла која чине Књига светог закона, угаоник и шестар. Књига светог закона је најчешће Библија, што је случај и нашој Поштованој Ложи Кнез Михаило. Библија се отвара на страни на којој се налази Јеванђеље по Јовану, као једно од најмистичнијих места у Новом Завету, у коме Бог објављује реч: „Нека буде светлост, и би Светлост.” Друге две велике светлости симболизују процес стварања, то су инструменти геометрије и архитектуре без којих је немогуће градити. Шестар отворен на 66 степени и преко њега положен угаоник. Три велика светла симболично стоје у источном делу храма који у масонерији зовемо олтар заклетве, као што је у цркви олтар. Библијска светлост, архитектура и геометрија су божански принципи примењени и у масонерији, што додатно указује на комплементаран однос Хришћанства као религије и слободног зидарства.

Декалог је још једна значајна подударност са религијом. Десет је заповести у Декалогу, толико је и Божјих заповести у Библији. Све оно што се проповеда кроз Божје заповести, следи се и кроз Декалог. То је пут којим се треба кретати верујући човек, то је

пут којим се треба кретати слободни зидар како би се приближио савршенству, непогрешиво исклесаном камену, то је пут који нам је обележен. Не постоји ниједна вредност коју негује и истиче масонерија пре свега кроз Декалог, а који би био у супротности са религијама.

Говорећи о геометрији и архитектури, морам се осврнути на бројеве. Узећу број 3 као један од незаобилазних бројева како Хришћанске религије, тако и масонерије. Три велика светла и три мала светла чине храм, три степена масонерије постоје на путу учења, три пута ученик куца на врата храма, три корака ученик начини при уласку у храм, три стуба носе храм. У хришћанству се број 3 везује за свето тројство Оца, Сина и Светога духа. То је број који представља савршенство и комплетност, а томе се тежи и у масонерији.

Колико је религија испреплетена са идејом масонерије можда најбоље говори и чињеница да постоји пуно симбола и обележја слободног зидарства које можемо уочити и на црквеним здањима. Тако се у црквеној уметности 18. и 19. века види присуство масонских симбола. У хришћанском средњем веку троугао се сусреће веома често у

црквеном градитељству, нпр код звоника који својом висином и обликом представљају везу између земље и неба. Знак троугла са Божјим оком у средини, тзв свевидеће око, одомаћио се и у домаћој иконографији, као још један заједнички елемент са масонеријом. Свевидеће око нас подсећа на то да шта год радили или мислили, Божје око то посматра, а то треба да имамо на уму на свом профаном и масонском путу. Наравно, овај симбол је карактеристичан и веома поштован и код Јевреја. Заједничка симболика се не завршава на свевидећем оку. Шта више, још много симбола се може видети на фрескама, прозорима, орнаментима на зидовима.

Као што сам раније поменуо, не може се умањити значај и повезаност других религија са слободним зидарством. Такође, и саме религије су међусобно повезане, што се може закључити из мноштва историјских података. Када кажем религије, пре свега мислим на Хришћанство, Јудаизам и Ислам, а које верују у једног Бога. У том смислу масонерија сублимира све те религије и враћа нас на прапочетак, где је Творац један, Велики Архитекта Свемира, а кога религије називају различитим именом. Масонерија чини да разлике међу људима различитих вероисповести нестану кроз неговање универзалних принципа прокламованих у Декалогу, као и кроз веру у Великог Архитекту Свемира, не искључујући притом Свете књиге над којима се заклињемо.

Мора се нагласити да масонерија ни у ком случају не поништава нити доводи у питање религију. Слободно зидарство иде руку под руку са религијом, наглашавајући геометријску димензију, јер је Велики Архитекта свакако савршени владар геометрије. Да би створио, засигурно је у рукама имао прецизност угаоника и шестара како би поставио савршене основе и одредио савршене пропорције својих дела. Велики архитекта је своје знање геометрије пренео на

људе, а у прилог томе најбоље говори чињеница да су први људи већ познавали зидарство и архитектуру зидајући задивљујуће грађевине. Та Краљевска уметност преносила се и ширила на многе крајеве. И најстарија верска здања су морала бити сазидана, а зидали су их највећи мајстори слободног зидарства, они који су стварали и светска чуда. Религије се не би могле развијати и распространити без Краљевске уметности.

Волео бих да закључим са заклетвом као једним важним заједничким именитељем између религије и слободног зидарства. Које се заправо ми слободни зидари заклињемо? Да ли се заклињемо Великом архитекти кога ћемо ми верујући називати Богом, или се заклињемо идејама и принципима прокламованим у Декалогу Слободног зидарства односно Божјим заповестима. Истине вероватно има у обема тврдњама. Међутим, заклетву бих пре свега тумачио као обећање самом себи да ћу истрајно скупа са својом браћом следити пут моралних вредности исказаних у Декалогу, исказаних у Библији кроз Божје заповести. То је пут изградње духовног Соломоновог храма са својим идеалним пропорцијама. То је пут поплочан многим искушењима. То је пут сталног успињања. То је пут на коме сваки пређени милиметар значи корак ближе савршенству. То је пут који нико не заврши, али то је пут на коме не сме бити заустављања.

М. Ђ.

Помоћник Краљевске Уметности,

Поштована Ложа Кнез Михаило на Оријенту
Кагујевац

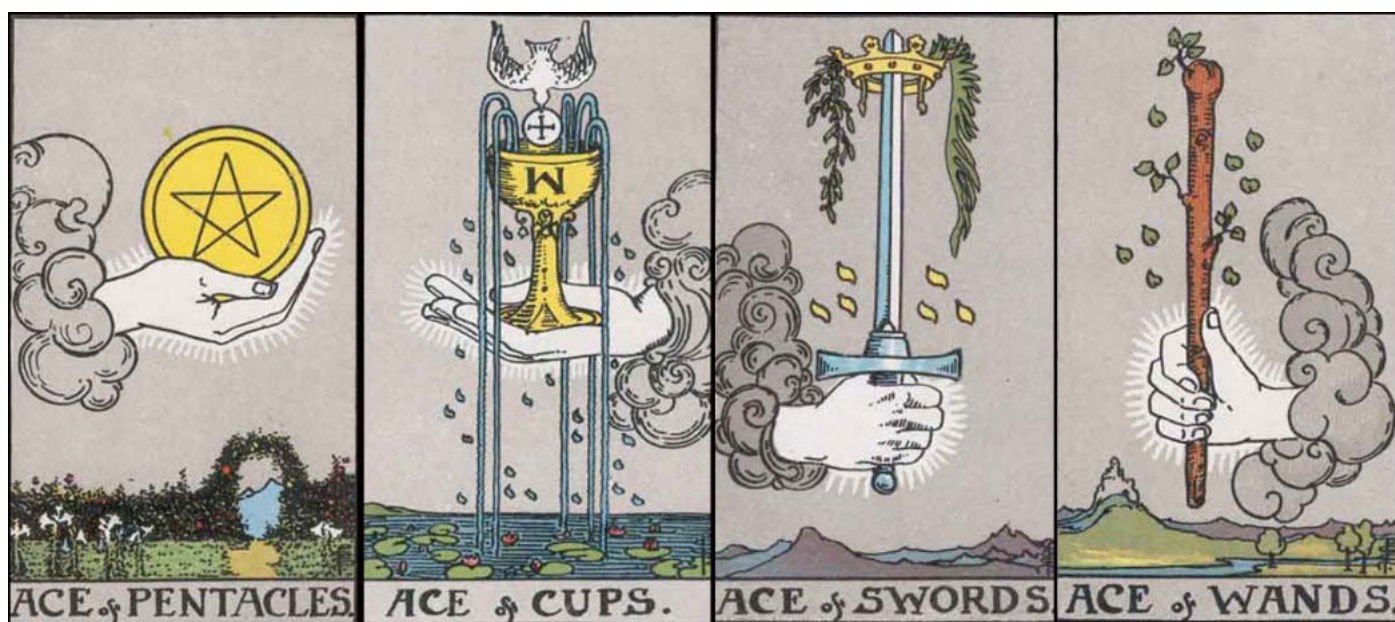
Дана 28.11.6018. Године Истинског Светла

Zdravstvena zaštita – od alhemije do konvencionalne medicine (izabrane ličnosti i utemeljenje delovanja)

Medicinska istorija kao nauka zadire duboko u prošlost. Jedan značajan aspekt medicinske istorije čine oblasti medicinske magije a zatim i etnomedicine. Danas, u Srbiji nema puno stručnjaka za ove oblasti koje imaju izraziti značaj za „izvlačenje” zaključaka o budućim pravcima razvoja medicinske struke. Kao neko „ko dolazi“ iz oblasti medicinskih istraživanja u profanom životu, deo sam sistema konvencionalne medicine, međutim, osnovano je tumačenje da postoje i brojni alternativni načini lečenja koji nisu dovoljno prihvaćeni u savremenoj praksi konvencionalnog

kao značajna oblast još uvek je ostalo mnogo toga utvrditi o ponašanju čovekovog organizma.

U slobodnom zidarstvu, a i dugo pre toga, naši preci su se bavili nekim od ovih problema. Naime, po nekim drevnim legendama Enki (Bog neba) je preneo ljudima božansko znanje koje se sadržalo i u znanjima iz oblasti medicine. U Starom Sumeru Bog Enki je bio poznat kao Uan, Ea, Ia i Ion, dok je u Egiptu bio Anu i On. U Egiptu je verovatno i najveće središte bio sveti grad Heliopol (grad Sunca).

lečenja. Nepoznati su modernoj nauci određeni alternativni načini tretiranja pacijenta koji potiču iz davnina. Tačnije, mnogi nisu naučno prihvaćeni. Kao dokaz nedovoljne istraženosti ali i potencijala - govori i podatak da se u određenim okolnostima može poboljšati stanje pacijenta i bez terapije odnosno da postoji uspešnost placebo kod određenog procenta pacijenata tokom medicinskih istraživanja. Međutim, iako je na brojnim univerzitetima prihvaćena alternativna medicina

U njemu se razvijao naveći centar drevne teologije pa su odande potekli i brojni papirusi uključujući i medicinske doktrine. Mnogo kasnije, u renesansi - medicina je počela da sagledava anatomiju, počele su se rešavati brojne epidemije i nauka je doživela procvat¹. Izvesni Campanella (osvedočeni mason) se u 17. veku zanosio ostvarivanjem magijske vladavine u državi što je,

¹ Graham Hancoc, Bauval Robert. Talisman – Sveti gradovi, tajna vera. 2004.

kako je smatrao nedostajalo u Platnovoj viziji države. U svojim pogledima je iznosio vrlo liberalne aspekte koji se tiču slobode govora, jednakih prava i dobre zdravstvene zaštite. Imajući na umu preporod zlatnog Egipta, Campanela je zapravo želeo obnovu Egipatskog drevnog grada Sunca kao centra nauke i medicine.²

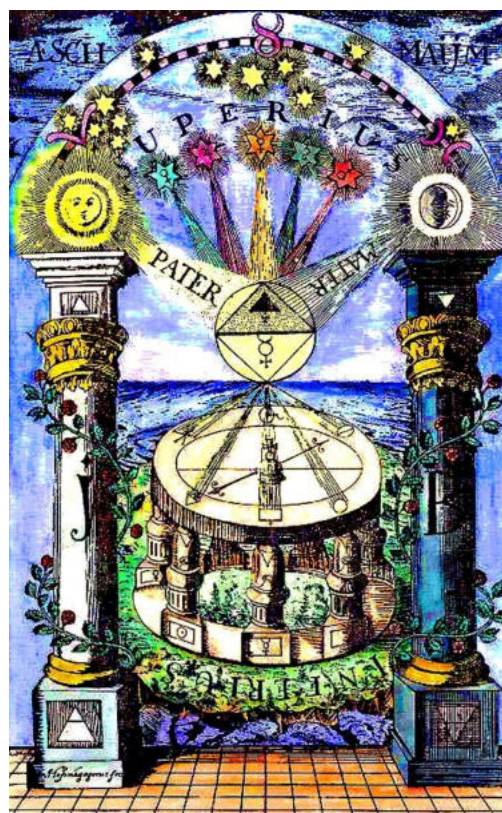
Robert Fludd je rođen 1574. godine i postao predvodnik razvoja i poznavanja ezoterije u Engleskoj. U svom bogatom radu je pisao o različitim aspektima ezoterije, a između ostalog i o hermetičkoj filozofiji. Iako nikada nije potvrđeno da je pripadao rozenkrojcerima, postojale su osnovane sumnje da je član nekog tajnog ezoterijskog društva jer je kroz svoj rad podržavao magiju, ezoteriju i kabalu govoreći za njih da su „vrhunsko dobro“.³ Dr Fludd i dr William Hurvey su otkrili cirkulaciju krvi i bili visoko pozicionirani na Medicinskom fakultetu u Londonu. Interesantno je da je Dr Fludd bio i član komisije za kontrolu prevoda Biblije nazvanog „prevod kralja Jamesa“.⁴

U periodu od 1675. godine do 1677. Robert Boyle (smatra se usko povezanim sa rozenkrojcerskim krugom Fridriha Palatinskog) je objavio dve vrlo interesantne i za to doba veoma smeće rasprave o alhemijским pitanjima. Jedna je bila „Zagrevanje živog srebra sa zlatom“, a druga „Istorijski prikaz srozavanja zlata“. Vršio je brojne alhemijske eksperimente a vernim učenicima je ostavljao zapise koji su pre svega bili hemijske i medicinske prirode. Tu vrstu postupaka su nazivali i „arcane majora“ (Helmont). Svoje nacрте je pred smrt predao Loku i Njutnu kao i tajanstveni „crveni prah“.⁵

Grof Cagliostro (Guiseppe Balsamo), živeo je u Rimu i stekao je značajno znanje o medicini i alhemiji a i glas filantropa. Brzo je napredovao u slobodnom zidarstvu, a jedan do problema (kako se

mitski navodi) sa kojima se susreo jeste i to što je zahvaljujući svojim ezoterijskim sklonostima vizionarski - pogodio brojeve na lutriji. Naknadno je njegova supruga prodala te brojeve i za to se saznalo pa je morao da promeni sredinu.

1973. godine je objavljena knjiga Les Dessous d'une ambition politique (naličja jedne političke ambicije) u kojoj je Mathieo Paoli pisao o istraživanjima Sionskog priorata. Istraživao je sionski priorat kao novinar koji je imao dugogodišnje iskustvo.⁶ Isti autor je pronašao u odeljku Versaj četiri broja časopisa Circuit za koje nije mogao da identifikuje stvarne izdavače. U tekstovima se pominju tekstovi o političkom uticaju na društvo u cilju preobražaja francuskog društva kroz različite oblasti a među njima se nalazi i zdravstvena zaštita (ostali su: savet pokrajina, državni savet, parlamentarni savet, porezi, rad i proizvodnja, nacionalno obrazovanje, doba punoletnosti, stanovanje i školstvo).

² Ibidem.

³ Baigent Michael, Leigh Richard, Lincoln Henry. Sveta krv- Sveti gral, Vulkan, 2009

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem.

⁶ Ibidem.

Važno je navesti i vrhunska dostignuća poput rada Aleksandra Fleminga koji je zadužio čovečanstvo svojim pronalaskom penicilina.

Utemeljenje u aktuelnom radu slobodnih zidara na planu zdravstvene zaštite se može naći u ključnim dokumentima. Masonski dekalog navodi: „Ne preteruj ni u čemu...ne dozvoli da strasti zagospodare tobom“.⁷ Ovaj vrhunski proglas utemeljen je na neophodnoj svesti slobodnog zidara da postupa i deluje preventivno u svom životu i u kontekstu ličnog zdravlja. Andersenova konstitucija takođe navodi: „iz razloga koji neće biti ovde navedeni moraš takođe da vodiš računa o svom Zdravlju, ne ostajući skupa do kasno, ili predugo van kuće, nakon završetka Radnog vremena Lože; i izbegavajući Proždrljivost ili Pijanstvo, tako da vaše porodice ne budu zanemarene ili povređene, ni vi onesposobljeni za posao“⁸. Dalje, VNLS u okviru svog statuta se obavezuje na preduzimanje mera zaštite i unapređenja životne sredine u skladu sa Zakonom. Životna sredina je od velikog značaja za zdravlje pojedinca, a neki od globalnih problema sa kojima se suočava planeta se vezuju za klimatske promene, zagađenje vazduha, devastiranje prirodnih resursa, demografske karakteristike, ali tu su i problemi lokalne prirode gde se mora raditi značajno na podizanju svesti stanovništva.⁹

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, ostaje da sa znatiželjom nastavimo istraživanje stručnjaka, naučnika, ezoterista iz prošlosti koji su svojim zanimljivim životima utrli put u radu u medicinskoj oblasti ali i današnjoj masoneriji. Rad slobodnih zidara je uveliko povezan sa zdravstvenom zaštitom kako kroz ezoteriju, tako i kroz profane aktivnosti slobodnih zidara. Rad na sebi podrazumeva i rad na svom zdravlju odnosno preveniranju bolesti. Humanitarni rad u zdravstvenoj zaštiti pomaže a u isto vreme ukazuje na nedostatke zdravstvenog sistema u državama u kojima se deluje. Ni jedan zdravstveni sistem nije savršen, a svaki čovek je od presudnog značaja. Imajmo na umu da zdrav brat ima mnogo želja, a bolestan samo jednu – da ozdravi!

Na Orijentu Beograd

P.L. Djordje Vajfert

Br. M.S.

⁷ Masonski Dekalog, preuzeto sa: <https://www.vmls.org.rs/downloads/masonski-trenutak/masonski-dekalog.pdf>

⁸ Andersenove konstitucija. Preuzeto sa: <http://dekalog.rs/index.php/education/72-andersonove-konstitucije-1723-sveopste-prihvacena-povelja-moderne-spekulativne-masonerije>

⁹ Statut VNLS, 2009

Објашњење радног тепиха

Порекло и историја

Радни тепих познат још и као цртаћа табла, тапис, саг, има велико симболичко значење у ритуалним радовима свих степенова. Радни теписи су масонске алатке које играју централну улогу приликом иницијације нових кандидата.¹⁾

Велики Мајстор Хирам Абиф је приликом изградње Соломоновог храма свакодневно на табли исцртавао планове и скице за грађевинске послове које је требало обавити. У раним данима развоја спекулативне масонерије скупљајући се по амбарима, гостионицама и другим скривеним просторима браћа су по поду цртала симболе и лекције које су након завршетка рада и затварања ложе брисали. Касније су радови почели да се обављају у сталним и заштићеним храмовима, тако да је радни тепих доживео трансформацију и изрђиван је од пергамента, платна или коже.

У ритуалну употребу је ушао после 1765.г. када је из Немачке прешао у Енглеску, а затим и у друге земље. Сврха је била да замени цртање по поду којим се објашњавала легенда о зидању Соломоновог храма.²⁾

Данас се радни теписи користе у већини ложа, осим у Аустралији и деловима Канаде, али њихов положај варира. У Енглеској и Америци се поставља вертикално најчешће десно од олтара, док је у остатку света хоризонтално на поду у средишту ложе између стубова.

Израђују се од различитих материјала, различитим бојама, облицима, величинама, садрже различите симболе, али се ипак уочавају одређене заједничке карактеристике.

Радни тепих садржи групу симбола који припада искључиво једном степену и користе се као визуелна помагала за време предавања о симболима одређеног степена.

Када је Ложа затворена радни тепих је преклопљен. Да би Ложа исправно радила када је отворена поред процедуралног минимума од седам мајстора – официра који воде рад, мора да

буду упаљене свеће на три мала светла, да буду правилно отворена и постављена три велика светла, као и да је радни тепих отворен.

Радни тепих Поштоване Ложе Немања на Оријенту Ниш

Радни тепих је **правоугаоног облика**, где је најчешћи однос хоризонталне и вертикалне странице **1:φ** (1:1,618), што преставља златни пресек, односно **златни правоугаоник**. Тај однос може бити и 1:2, 1:3, 3:4.³⁾

Простире се од истока ка западу и од југа ка северу и симболизује зид око Соломоновог храма, а тај облик је симбол и саме Ложе тј. Храма. Оивичен је **траком црно-белих троуглова** која га штити од непосвећених.

На већини ученичких тепиха уочавамо ознаке **страна света**, које са једне стране указују на оријентацију Ложе, а са друге симболизују пут ученика ка Истоку у потрази за знањем и светлом.

Цео тепих, осим западне стране, је оивичен **конопцем са 12 троструких чворова** (који се назива „**језера љубави**“) што симболизује повезаност и духовно јединство Братства, масонски живи Братски ланац. Може се тумачити и као 12 месеци у години или 12 зодијачких знакова.

Ако овај конопац није уцртан на самом тепиху, поставља се прави конопац који уоквирује ивице радног тепиха.

На радном тепиху, на западној страни, под је представљен **мозаиком црних и белих поља** која симболизују дуализам тј. да је стварност састављена од добра и зла, врлина и мана, ноћи и дана, среће и туге, рађања и умирања... Ово нас учи о свеприсутним супротностима и њиховом комплементарном повезивању, као и да искуства и сзнања морамо црпети како из пријатних тако и из непријатних ситуација како би стекли контролу и снагу за живот.

Тепихом доминирају два стуба која симболизују стубове Соломоног храма – **Боаз и Јакин**. Боаз значи „у снази“ или „у њему је снага“, а име Јакин је настало од две јеврејске речи Јах и Јахин и значи „нека утврди“ или „нека учврсти“. Некада се на њиховим врховима налазе сфере. На врху Боаза, левог стуба који представља жену, налази се сфера која представља нашу планету, док сфера на Јакину, десном стубу који представља мушкарца, представља Свемир. Испред стубова налазе и **три степеника** који представљају три основна масонска степена: ученички, помоћнички и мајсторски.

Портал са стубовима, капителом и пролазом је прелаз из профаног у духовно, прелаз из незнања у знање, прелаз из пасивности у активност, наставак даљег путовања тј. усавршавања. Симболизује Нови свет који се пред нама отвара уласком у свет Слободног зидарства.

Либела је симбол друштвене једнакости и представља нашу хоризонталу, односно наше деловање у свакодневном животу усмерено ка социјалном окружењу. **Висак** симболизује дубину знања и усправност у моралном смислу, и представља вертикалу нашег деловања која спаја човека као духовно биће са Универзумом.

Чекић (маљ) и длето су прва и основна ученичка оруђа која су нераскидиво повезана заједничком функцијом обраде камена, и помоћу њих мењамо реалност и стварамо жељени облик. Интаражија ове две алатке има само један циљ, да од грубог необрађеног камена иправљавањем добијемо савршени облик коцке. Чекић користи

снагу ударца и представља снагу воље, упорност да се оно што је лошеу сваком од нас уклони или исправи. На примеру чекића, слободни зидар учи да је брутална снага неупотребљива без вештине и да је било која добра идеја бескорисна без могућности примене у пракси. Длето мирмо стоји прислоњено на једну тачку, чекајући следећи ударац и представља одлучност, непоколебљиву жељу за променом. Каменорезац мора да научи да правилно користи длето, а и да га редовно користи. Само на тај начин може да се припреми један по један камен и да се наслажу један на други чинећи зграду. Масонска интерпретација јесте да су образовање и истрајност неопходни да би се постигло савршенство: „Ништа осим неуморног напора не може да изазове навику врлине, да просветли ум и прочисти душу.“ Чекић је воља, а длето разум – и само њиховим смисленим садејством постижемо жељени резултат.

Три прозора осветљавају ложу, један на југу, други на западу и трећи на истоку. Само на северу, одакле не долази светлост, нема прозора. Прозори су са решеткама. Прозори су у вези са светлошћу, а решетке са тајном. То што их има 3 повезује их са читавом симболиком броја 3, ученичког броја.

Обавезни симболи радног тепиха су **необрађени и обрађени камен**. Ученик је на почетку груби **необрађени камен**, који тежи да се развија, едукује, усавршава и кроз рад на себи постане савршена коцка тј. Мајстор Масон. На тепиху је приказан обрађени камен као **коцкасти камен са врхом** тј. камен који се завршава пирамидом. Он је симбол људске природе, њене несавршености, али и слободе Масонерије. Облик пирамиде на врху камена га штити од воде тј. разорних сила. Лака схватљивост ових симбола никако не утиче на њихову мању важност, јер духовни напредак кроз самоизградњу представља бесконачни процес, на шта нас ови симболи опомињу.

Шестар и угаоник, који уз **Књигу светог закона** представљају **три Велике Светлости**. Духовна, материјална и божанска водиља. **Шестар** симболизује дух, али и упозорава на границе сазнања, обично је отворен под углом од 60°, те се

у масонским ритуалима никад не шири на угао већи од 90°. Шестаром окружујемо наша стремљења како би их уз помоћ стечене самоконтроле усагласили са фреквенцијом Универзума. **Угломер** или **угаоник** је упрошћено говорећи – симбол материје, части, постојаности карактера, моралног закона. Он нас, као спој вертикалног и хоризонталног подсећа на значај равнотеже и помаже у доношењу исправних одлука. **Књига Светог Закона**, Библија, је обично отворена на првој страни Јеванђеља по Светом Јовану, али може бити отворена и на Хроникама 2.5. или на Краљевима 6.7 где се говори о изградњи Соломоновог храма. Могу се користити и друге свете књиге као што су Куран, Веада, Тао Те Кинг, Триптика Будаизма...

Повеља означава званични документ, који се још зове и оснивачки акт или документ о оснивању, који омогућује Ложи да ради унутар своје Обедијенције и по обреду који је изабрала.

Сунце и Месец, су древни симболи мушког и женског принципа, активног и пасивног пола. Сунце представља интелигенцију Духа, месец машту Душе. Сунце, које се налази у горњем десном углу радног тепиха, представља извор светлости и мудрости. Симболика Сунца у Масонерији је од велике важности и на различите начине је присутна у већини ритуала. Месец који представља друго, слабије и индиректно светло, симболизује наш пасивни део, али и одређена знања до којих долазимо на посредан начин. Сунце, месец и старешина ложе чине **три мале светлости**.

Изнад свега је Око у **Зрачећој Делти**, једнакостраничном троуглу, представља Великог Архитекту Свемира и назива се **Свевидеће око** и у Ложи се налази на истоку, иза и изнад Часног старешине. Свевидеће око бди над радом Масона, радом у Ложи и душом сваког Брата. Овај симбол нас опомиње да смо у сваком тренутку под будним оком тако да наша размишљања и делања морају да буду исправна и морална, подсећајући нас поруком Слободног зидарства да волимо другог као самога себе и не чинимо другоме оно што не би желели да нама буде учињено.

Симболи који се могу појавити на радним теписима првог степена. На радном тепиху ученичког степена често налазимо и друге симболе. У четири угла тепиха могу бити постављене и **кићанке** које симболизују 4 основна елемента: ватра, земља, ваздух и вода. Постоје и теписи са **три стуба** различитих архитектонских стилова. **Јонски** на истоку представља **Мудрост**, **дорски** на западу **Снагу**, а коринтски на јужној **Лепоту**. Ови атрибути описују оне који управљају радом ложе, а то су часни старешина и два надзорника. Угломер, либела и висак су њихови алати.

Лењир дуг 24 подеока (палца или инча) указује на важност одмерености при доношењу одлука и уравнотежењу нашег деловања у циљу постизања склада са универзалним законима. Такође нас подсећа да дато нам време, 24 часа у једном дану, правилно распоредимо и корисно употребимо. На врху сваког од стубова, Јахина и Боаза, налазио се капитол декорисан лишћем **љилиана**, које симболизује мир; **мрежом** која симболизује јединство; и **наром** који симболизује изобиље, тако да се и ови симболи могу наћи.

Закључак

Као што је на почетку речено, радни тепих се састоји од симбола, али је и сам по себи симбол. **Радни тепих је** симбол снаге и свршенства, који представља Ложу заједно са неким моралним лекцијама које се уче на првом степену, која опет симболизује човека, а преко њега Космос, па се може рећи да радни тепих симболизује свеукупност Универзума. Међутим, и овде треба напоменути да је масонска симболика веома комплексна, вишеслојна и ослобођена сваког догматизма, тако да симболи немају фиксна значења. Важност симбола је вишеструка, а њихова сврха је у успостаљању моста између две паралелне и често раздвојене реалности – између свесног и подсвесног. А то је и основна функција радног тепиха - духовни развој сваког Масона.

Бр. Т.Д.С. УКУ

ПЛ Немања на Оријенту Ниш

фебруар 6019.Г.И.С.

АКАЦИЈА

Акација је једна од ретких биљака масонске симболике. Ова биљка представља различите етимолошке проблеме. Реч *acacia* изводи се из грчког *akakia* што би значило шиљак, зашиљени врх металног оруђа, посебно оружја. На грчком језику постоји реч да се њиме означи бодља, односно трн а то је реч *akantha* из које је изведена реч *akantus*. Ова биљка посебно је позната по листу који представља орнаменте на коринтским капелитима. Реч, такође, може бити састављена од одричне речце и корена *kakos*. Акација у том смислу означава невиност, безазленост. Ботанички гледано, акација нашег подручја, тачније акација којом се служе браћа, није права већ *pseudacacia vulgaris* из **Турнефорове** класификације. Како каже предање, прва акација је посађена у краљевом врту (ботаничка башта у Паризу) а узгајао ју је **Васпезијан Робен** који ју је увезао из Америке. Акација се проширила око 1650 године, неки кажу и у XVIII веку. Права акација, *acacia dealbata*, *acacia farnesiana*, *acacia heterophylla*, је бодљикава махунаста биљка налик мимози са миришљавим и гроздастим цвастима. У тропским и субтропским земљама расте самоникло око 400 врста. Очигледно је да се масонска легенда односи на акацију са Средњег истока, која посебно расте у Сирији. Лишће јој је увијено и отпорно. Из неких врста добија се лепак а неке се могу користити као лек против грознице.

Да ли је акација била свето дрво? Египћани су гледали на акацију као на свето дрво, била је поштована код старих арабљана. Мање више је прихваћено да су идоли које је Пророк срушио били од дрвета акације. **Јубенци** су практиковали да иницирани носе грану и ословљавају се са *hura* одакле потиче шкотско *vivat*. Акацији, која се сада на средњем истоку користи у уметничкој столарији, приписују се следеће врлине – дрво је непокварљиво а кора одбија све инсекте

штеточине. Лишће му је повијено ноћу а на сунцу се усправља. Према Библији, заветни ковчег био је направљен од багремовог дрвета покривен златом и бронзом. Такође, акација је ту да подсети на крст Спаситеља, који је био направљен од истог дрвета. Немачки обредници из XVIII века спомињу биљку сличну багрему. Биљке типа цимета, на грчком *kassia*, коришћене су у фараонском Египту за баласмовање, те је јасна асоцијација идеја која везује багрем за мит о Хираму. **Рагон** исништира на моралним својствима акације и претвара је у саму масонерију.

Непокварљиво дрво акације симболизује чистоту масонског реда коју ништа не може променити. Као што кора акације одбија инсекте, тако и масонерија одбија пороке. Велики Оријент Француске од акације, коју браћа носе на сахранама и масонским погребним церемонијама, прави симбол једнакости. **ЖилБуше** говори о вези између мимозе (која је за њега заправо акација) и сигурности, односно извесности. Ово тумачење је преузето из традиционалне цветне симболике и допире до дубине стварности-извесност да је симболична Христова смрт најавила не тоталну деструкцију бића, већ једну обнову, метаморфозу.

Сунце и светлост се најављују мимозом са златним лишћем, симболом величанствености и моћи. Багрем је, дакле, симбол ако не бесконачности, онда свакако избављења, путем извесности.

Плантаже каже да је акација симбол вечне наде у надживљавање душа, симбол неразрушивости живота, све то схваћено у свом принципу и свом значењу.

Свештеници старог Египта су у неким својим процесијама носили свети ковчег из којег је излазила акација. На страни ковчега могло је да се прочита - Озирис се поново успиње. Симболички, то је представљање вечног живота. Живот симболизује зрно које умире у земљи да би се поново родило боље и носило у себи славу и моћ будућег стабла. Тако и светлост тријумфује над тамом, живот над смрћу, спознаја над незнањем и слобода над јармом.

Из садашњег тренутка, пример у коме акација у потпуности узима своју симболику била би Златна палма, једна од најцењенијих филмских награда, за остварења која својим вредностима заслужују величанственост и вечност.

Ученик,
Немања, Ниш,
2019 Г.И.С.

НАЈМРАЧНИЈИ ЧАС: СЛОБОДНО ЗИДАРСТВО И ХОЛОКАУСТ

Анти-масонерија, као идеолошка критика Слободног зидарства, стара је колико и само Слободно зидарство. Иако наше Братство већ више од три века успешно одолева религијском, политичком, и друштвеном притиску који на њега врше најразличитији анти-масонски покрети, не смемо занемарити чињеницу да су анти-масонске деструктивне тежње већ више пута озбиљно угрозиле опстанак Слободног зидарства. Ако желимо да се подсетимо какве ужасавајуће последице може да произведе безумна мржња, нису нам потребне средњовековне хронике, инквизиционе пресуде или белешке са суђења нашој темпларској Браћи. Довољно је да се осврнемо на историјска дешавања у 20. веку и стравичне последице нацистичких злочина у ратом захваћеној Европи.

Савремени историчари дефинишу холокауст као систематски државни прогон различитих етничких, верских и политичких категорија европског становништва и најужаснији масовни злочин у историји човечанства. Међутим, оваква дефиниција је рестриктивна и неодређена, а свеобухватно објашњење овог појма је немогуће формулисати и преточити у речи управо због огромног броја појединаца, група и заједница које су се нашле на мети нацистичког режима. Јевреји, Словени, Роми,

хомосексуалци, политички противници, Јеховини сведоци, ратни заробљеници, лица са инвалидитетом – „списак“ је наизглед бесконачан, али се историјска литература о холокаусту веома ретко и веома сажето бави чињеницом да се на том „списку“ нашло и Слободно зидарство. Између Хитлеровог ступања на власт и коначног пада нацистичког режима, преко 200.000 наше Браће страдало је у концентрационим логорима и тамницама немачке тајне полиције.

Презир који је нацизам испољавао према Слободном зидарству не може се објаснити аргументовано и смислено, јер се ниједан појавни облик анти-масонерије никада није заснивао на аргументима и разуму. Анти-масонерија се темељи на неистинама, незнању и неуким претпоставкама, а нацистичка пропаганда је свему томе придодала мржњу, похлепу и завист. Уопштено говорећи, поред антисемитизма, презир према Слободном зидарству представља једну од најранијих одлика Хитлеровог политичког програма. Нацистичка идеологија је немачки пораз у Првом светском рату дефинисала као последицу тзв. „јеврејске завере“, а Слободни зидари су окарактерисани као „саучесници“ у тој тзв. „завери“. Наравно, истински и практични мотив за нацистичко сузбијање Слободног зидарства своди се на чињеницу да је наше Братство одувек било светионик слободе и духовности, а ниједно друштво те врсте, па ни Слободно зидарство, не може да коегзистира за тоталитарним режимима.

Наговештаји трагедије која ће задесити европско Слободно зидарство могли су се уочити непосредно пре нацистичког преузимања апсолутне власти. Хитлер је у својој књизи *Mein Kampf* оптужио Слободне зидаре за „пацифистичко паралисање“ немачког народа, а генерал Ерих

Лудендорф, начелник генерал-штаба немачке војске у Првом светском рату, објавио је 1927. године дело под насловом *Уништење Слободних зидара разоткривањем њихових тајни*, износећи читав низ неистина о филозофији и ритуалима Братства. То је био повод да се регуларне Велике Ложе у Немачкој, којих је тада било девет, први пут једногласно сложе око неког питања и оштро се успротиве неистинама изнетим на рачун Слободног зидарства. Велики мајстори регуларних Великих Ложа у Немачкој објавили су 15. септембра 1927. године заједничку декларацију у којој су описали начин на који је Лудендорф окарактерисао Братство као „обману немачког народа“. То је, нажалост, био први и једини случај идеолошког уједињења немачких Ложа зарад супротстављања анти-масонској пропаганди.

прогласио да Слободни зидари који нису напустили Братство пре Хитлеровог ступања на власт не могу бити запослени ни у једној државној служби. У склопу контраобавештајне службе SS-а је основано посебно одељење задужено за надгледање, праћење и хапшење Слободних зидара. Слободни зидари су најпре индиректно, а затим изричито и директно проглашени за државне непријатеље. Слободно зидарство, онакво каквим је замишљено да буде, у Немачкој је фактички престало да постоји. Немачки огранак Универзалне масонске лиге (*Universelle Freimaurer Liga* или *U.F.L.*) је распуштен, као и Слободнозидарска унија излазећег сунца (*Freimaurerbund zur aufgehenden Sonne* или *FzaS*). Једина Велика Ложа Шкотског обреда у Немачкој, Симболична Велика Ложа Немачке (*Symbolische Großloge von Deutschland* или *SGL*) је угашена, али

Без обзира на сву партијско-политичку неутралност, јасно [је] шта је сада дужност Брата Слободног зидара: да се свом снагом, свом одређеношћу и смртном одлучношћу бори за идеале који му живот једини чине вредним живљења. **Место у нашем ритуалу: Да ли си спреман да све то запечатиш својом смрћу, које се чинило непримерено нашем времену, данас може да постане стварно и да разоткрије своју озбиљност.** [...] Слобода и хуманост, Браћо моја, данас су у највећој опасности! [...] Помажите и радите, будите људи! Уђите у савезе за заштиту Устава, за заштиту слободе. Гвоздени фронт вас чека, моја Браћо! Још има времена, још има простора за одлучне чете бораца. **Чините своју дужност, сетите се своје заклетве, дајте ми знак мајстора!**

Након Хитлеровог ступања на власт, постало је још теже и опасније бити Слободни зидар у Немачкој. Један од наших основних принципа гласи: „Воли своју земљу и поштуј њене законе“. Шта бива када земљу коју би Слободни зидар требало да воли преотму његови заклету непријатељи, а закони које би требало да поштује постану усмерени на уништење Братства? Немачки Слободни зидари су изузетно дуго покушавали да истовремено остану верни Братству и законима своје земље, због чега су многе Ложе пристајале на компромисна решења и уступке у смислу одређених промена у ритуалима и симболима Братства. То, међутим, није било довољно. Херман Геринг, председник Рајхстага, изјавио је 1933. године да „У националсоцијалистичкој Немачкој нема места за Слободне зидаре“. Вилхелм Фрик, нацистички министар унутрашњих послова, наредио је 8. јануара 1934. године гашење свих Ложа, објавио конфискацију целокупне имовине свих Ложа и

званично није престала да постоји, већ је у јуну 1933. године симболично пресељена у Палестину, па је тзв. *Симболична Велика Ложа Немачке у изгнанству* отпочела са радом 17. новембра 1933. године, уз подршку и помоћ британске Браће у Палестини. Када је постало јасно да ће Слободни зидари у Немачкој бити прогоњени до коначног уништења, Велики мајстор Велике Националне Ложе Саксоније (*Große Landesloge von Sachsen*), др Макс Зебер, послао је мајсторима своје Ложе писмо, поручивши им следеће:

Суморно предсказање Великог мајстора о Слободним зидарима који ће *зауста* доћи у ситуацију да оданост Браћи и Братству плаћају својим животима убрзо се обистинило. Слободнозидарски храмови широм Немачке су масовно уништавани и скрнављени од стране SS-а и нацистичких фанатика, а опљачкане ствари су коришћене као експонати на тзв. „анти-масонским

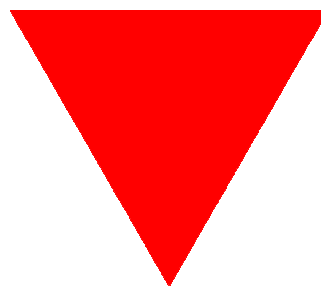
изложбама“ које је Гебелсов пропагандни апарат почев од 1937. године организовао широм окупираних Европе.

Оптужбе и неистине које је нацистички режим износио на рачун Слободног зидарства постајале су све невероватније, а Слободни зидари су масовно привођени, осуђивани по кратком поступку и затварани у концентрационе логоре, заједно са припадницима осталих категорија које је нацизам сматрао „непожељним“. Вреди напоменути да је управо у овом периоду настао један од наших најважнијих симбола – плави незаборавак, који је Браћи служио као тајни знак распознавања у окружењу у којем је откривање нечије припадности Слободном зидарству било равно смртној пресуди.

Поред тога, за разлику од Јевреја или Рома, Слободни зидари у званичној систематизацији логорских затвореника нису представљали засебну категорију, већ су класификовани као *политички затвореници*, због чега су на одећи носили ознаку прописану за политичке затворенике – црвени троугао са врхом окренутим надоле. Иако нешто мање познат, црвени троугао данас такође представља један од важних симбола нашег Братства и служи као знак сећања на страдање Слободних зидара у концентрационим логорима и нацистичким затворима.

Непотребно је – и немогуће – говорити о ужасима и патњама које су наша Браћа поднела у паклу нацистичких логора смрти. Иако то може звучати као парадокс, управо се на тај најмрачнији час Слободног зидарства надовезује његов величанствени тријумф. Наиме, колико год то звучало невероватно, наша Браћа су смогла снаге и нашла начин да оснивају Ложе и одржавају састанке чак и у концентрационим логорима. Нама је понекад тешко да ради доласка у Ложу пређемо неколико десетина километара; свакако не можемо да уопште покушамо да замислимо количину смелости, воље и одлучности која је нашој Браћи била потребна да трачак истинске Светлости одржавају живим усред нацистичких стратишта. Нажалост, упркос вољи и одлучности, огромна већина наше напаћене Браће није доживела крај рата и ослобођење концентрационих логора. Хитлеров „хиљадугодишњи Рајх“ трајао је само дванаест година, али је – поред осталих милионских жртава – за тих дванаест година страдало преко 200.000 Слободних зидара из свих крајева Европе. Тишина дочарава ту стравичну цифру сликовитије од било каквих речи. Ако бисмо сваком страдалом Брату одали пошту минутом ћутања, ћутали бисмо без прекида 139 дана. Ако бисмо за сваког страдалог Брата одржали жалобни рад, то би нам одузело више од 22 године.

Прве кораке у правцу обнове Слободног зидарства у Немачкој предузели су Слободни зидари међу америчким, британским и канадским официрима и војницима Савезничких окупационих снага, заједно са оном немачком Браћом која су успела да преживе рат или пронађу уточиште изван Европе. Ова мешовита окупљања су организована у форми тзв. слободнозидарских клубова – већ крајем четрдесетих година, многи од тих клубова су постали пуноправне Ложе. Процес оживљавања Слободног

зидарства у Немачкој је окончан 27. априла 1958. године, када је основан јединствени слободнозидарски ентитет – конфедерација признатих Великих Ложа, које су се ујединиле под називом Уједињене Велике Ложе Немачке (*Vereinigte Großlogen von Deutschland* или *VGLvD*). Вреди напоменути да је једна од примарних тачака на дневном реду прве годишње конвенције Уједињених Великих Ложа Немачке била одавање поште Браћи која су страдала током рата, због чега је значка у облику стилизованог цвета незаборавка тада проглашена за званични слободнозидарски симбол. Све се то, наравно, односи на Западну Немачку. Слободно зидарство никада није поново оживљено у Источној Немачкој – социјализам према нашем Братству није поступао ништа боље него што је то чинио нацизам, *Stasi* је наставио тамо где је *Gestapo* стао, а концетрационе логоре су заменили затвори и радни сабирни центри.

Незаборавак – који данас носимо у знак сећања на сву Браћу која су страдала у име Слободног зидарства – би требало да нас подсећа и на дужност супротстављања анти–масонерији где год и када год се са њом суочимо. Многи од нас олако одбацују анти–масонерију као патетични полупроизвод сачињен од предрасуда и незнања; она то можда и јесте, али то не значи да је безопасна. Наша мученичка Браћа су тридесетих година прошлог века вероватно мислила исто што и ми мислимо данас – да живимо у просвећеном и цивилизованом свету, да је човечанство превазишло средњовековне заблуде и да вероватно никада нећемо бити принуђени да *заиста* испунимо заклетве које смо положили. Тежак ударац који је Слободно зидарство претрпело у протеклом веку најсликовитије сведочи о томе колико лако незнање прераста у страх, а страх у убилачку мржњу. Зато смо дужни да сами себе и једни друге константно упозоравамо на последице наивне гордости, уз сећање на ужасну цену којом је наше Братство платило заблуду о сопственој недодирљивости.

М.К.У. С.°. Ж.°. Љ.°.

П.Л. Кнез Михаило

Ор.°. Крагујевац

19.02.6019. Г.°. И.°. С.°.